

Донбаська державна машинобудівна академія

Силабус навчальної дисципліни

«Теорія і методика дитячо-юнацького спорту»

на 2023 / 2024 навчальний рік

Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка.
Спеціальність	017 Фізична культура і спорт.
ОПП (ОНП)	фізична культура і спорт.
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський).
Форма навчання	денна форма
Семестр, в якому викладається дисципліна	Денна на базі ПЗСО: рік навчання: 4, Семестр: 7. Денна на базі ОКР «Молодший бакалавр» 3 роки: рік навчання: 4, Семестр: 5. Денна на базі ОКР «Молодший бакалавр» 2 роки: рік підготовки: 2, семестр: 3.
Статус дисципліни	Обов'язкова
Обсяг дисципліни	120 годин (4 кредитів ЕКТС)
Мова викладання	українська
Оригінальність навчальної дисципліни	авторський курс
Факультет	Інтегрованих технологій і обладнання
Кафедра	фізичного виховання і спорту
Розробник	Гейтенко Владислав Володимирович, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри фізичного виховання і спорту.
Викладач, який забезпечує проведення лекційних занять	Гейтенко Владислав Володимирович, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри фізичного виховання і спорту.
Викладач, який забезпечує проведення практичних/ лабораторних занять	Гейтенко Владислав Володимирович, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри фізичного виховання і спорту.
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Лекції: вівторок 2 пара, аудиторія – Практика: четвер 2, 3 пара, аудиторія –. Забезпечення: проектор, ноутбук.
Лінк на дисципліну	Посилання на розроблений електронний курс:

<http://moodle-new.dgma.donetsk.ua/course/view.php?id=1410#section-8>

Кількість годин	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	Вид підсумкового контролю
120	30	30	-	60	Іспит

Опис навчальної дисципліни.

Предмет навчання	Предметом вивчення навчальної дисципліни «Теорія і методика дитячо-юнацького спорту» є сучасні уявлення вітчизняних та закордонних спеціалістів про стратегію спортивної підготовки юних спортсменів, а також принципи відбору, фізичної підготовки, розвиток окремих фізичних якостей, оцінки рівня фізичної підготовленості, організації та проведення змагань серед юнаків і підлітків, які своєю системою заліків дозволяють уникнути ранньої спеціалізації і дають можливість змагатися дітям з різним рівнем підготовленості.
Мета дисципліни	Метою дисципліни «Теорія і методика дитячо-юнацького спорту» є: забезпечення ґрунтовного володіння майбутніми фахівцями у сфері фізичної культури і спорту і набуття необхідних знань і умінь про особливості організації і проведення навчально-тренувальних занять з юними спортсменами на етапі підготовки, спортивної підготовки та етапі початкової і поглибленої спортивної спеціалізації.
Чому можна навчитися (результати навчання)	За підсумками вивчення дисципліни студент повинен знати: <ul style="list-style-type: none"> • психолого-фізіологічні особливості дітей та юнаків, рівень їх фізичного розвитку та фізичної підготовленості; • методи та засоби удосконалення фізичних якостей залежно до специфіки обраного виду спорту, віку та рівня технічної та фізичної підготовленості юних спортсменів; • особливості планування і прогнозування у спорті, контролі рівня підготовленості, засобів відновлення і підвищення працездатності спортсменів; • сучасний стан розвитку теорії і методики дитячого і юнацького спорту; • організаційні і програмно-нормативні основи дитячого і юнацького спорту; • основи системи підготовки юних спортсменів (мету, елементи системи підготовки юних спортсменів; основи управління системою підготовки юних спортсменів; етапи і завдання підготовки юних спортсменів);

	<ul style="list-style-type: none"> • методику навчання і тренування юних спортсменів (засоби і методи підготовки юних спортсменів, особливості методики розвитку рухових здібностей у юних спортсменів, особливості методики навчання юних спортсменів, структуру тренувального процесу юних спортсменів, систему тренувальних навантажень юних спортсменів, основи програмування і організації навчально-тренувального процесу юних спортсменів, основи системи спортивних змагань юних спортсменів; • методику виховної роботи з юними спортсменами. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - працювати з навчальною, навчально-методичною, науковою, довідниковою літературою; - володіти культурою спілкування з дітьми, їх батьками, тренерами дитячо-юнацьких спортивних шкіл, лікарями, судьями–організаторами спортивних змагань, керівниками спортивних рад; - розвивати рухові здібності у юних спортсменів; - навчати техніці виконання основних фізичних та технічних вправ; - програмувати і організовувати навчально-тренувальний процес юних спортсменів; - планувати і контролювати тренувальні навантаження в мікроциклах і мезоциклах підготовки юних спортсменів; - упорядковувати навчальну документацію; - організовувати і проводити спортивні змагання; - планувати і здійснювати облік ефективності виховної роботи в спортивній школі.
<p>Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)</p>	<p>Вивчення дисципліни «Теорія і методика дитячо-юнацького спорту» формує у студентів наступні компетентності:</p> <p>Загальні компетентності (ЗК):</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями; - здатність працювати в команді; - навички міжособистісної взаємодії; - здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. <p>Фахові компетентності спеціальності (ФКС):</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості; - здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини; - здатність аналізувати прояви психіки людини під час занять фізичною культурою і спортом; - здатність до безперервного професійного розвитку;

	<p>Програмні результати навчання (ПРН):</p> <ul style="list-style-type: none"> - засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег; - здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами; - здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань; - знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини.
<p>Навчальна логістика</p>	<p>Зміст дисципліни. Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вступ в теорію і методику дитячо-юнацького спорту. 2. Система підготовки юних спортсменів. 3. Методика навчання і тренування юних спортсменів. 4. Методика виховної та психологічної роботи з юними спортсменами. <p>Завдання дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> • засвоєння теоретичного курсу, що включає знання з проблем побудови процесу підготовки юних спортсменів, системи підготовки юних спортсменів, методики навчання і тренування юних спортсменів, методики виховної роботи з юними спортсменами; • оволодіння уміннями і навичками методики розвитку рухових здібностей, навчання і тренування юних спортсменів; • розширити уявлення про особливості пошуку та відбору талановитих дітей для занять різними видами спорту залежно від генетичних задатків і природної обдарованості до того чи іншого виду спортивної діяльності; • оволодіння методикою програмування і організації навчально-тренувального процесу юних спортсменів; • оволодіння методикою планування і контролю тренувальних навантажень в мікроциклах і мезоциклах підготовки юних спортсменів; • оволодіння методикою виховної роботи з юними спортсменами; • оволодіння вміннями упорядковувати документи планування навчально-тренувальної роботи. <p>Види занять: лекційні/практичні</p> <p>При вивченні навчальної дисципліни «Теорія і методика дитячо-юнацького спорту» використовуються наступні</p>

	<p>методи навчання:</p> <p><i>Словесні:</i> лекції, доповіді, повідомлення, дискусії, бесіди, дидактичне тестування;</p> <p><i>Наочні:</i> демонстрація з залученням мультимедійних проекторів, презентації, відеоматеріалів.</p> <p><i>Практичні:</i> різні види вправляння, виконання графічних робіт, проведення експерименту;</p> <p><i>Репродуктивний</i> – в основу якого покладено виконання різного роду завдань за зразком;</p> <p><i>Метод проблемного викладу.</i></p> <p><i>Частково-пошуковий або евристичний.</i></p> <p><i>Дослідницький.</i></p>
Пререквізити	Програмний матеріал базується на набутих здобувачами знаннях, уміннях і навичках під час вивчення дисциплін: виробнича практика за профілем майбутньої роботи, теорія і методика викладання (бадмінтон, теніс, пляжний волейбол).
Постреквізити	Знання з дисципліни можуть бути використані у наступних дисциплінах: теорія та методика фізичного виховання, спортивна педагогіка, теорія і методика викладання обраного виду спорту, загальна спортивна психологія, загальна теорія підготовка спортсменів, анатомія та фізіологія людини.
Політика курсу	<p>Курс передбачає індивідуальну та групову роботу.</p> <p>Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.</p> <p>Якщо здобувач відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача.</p> <p>Під час роботи над індивідуальними завданнями та проектами не допустимо порушення академічної доброчесності.</p> <p>Презентації та виступи мають бути авторськими оригінальними.</p>
Оцінювання досягнень	<p>При оцінюванні знань студентів з навчальної дисципліни «Теорія і методика дитячо-юнацького спорту» формується з двох складових з коефіцієнтом 0,5 кожна.</p> <p><i>Перша складова.</i> Оцінюється поточна успішність (ПУ). Тестування або письмова, усна відповідь, самостійна робота протягом семестру проводиться на кожному практичному занятті. Максимальна сума за тестування – 45 балів. Захист реферату – 15 балів, виконання контрольної роботи – 20 балів, підготовка індивідуального навчально-дослідного завдання – 20 балів.</p> <p>Лектор під час завершення лекції з теми дисципліни знайомить здобувачів вищої освіти з відповідними завданнями для самостійної роботи та темами практичних занять. Перед початком практичного заняття науково-педагогічний працівник ознайомлює здобувачів вищої освіти із формами</p>

	<p>поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів. За кожне заняття студент може набрати до «3» балів – за відповідь на питання практичного заняття (тестування, письмова самостійна робота).</p> <p>Усна відповідь на питання практичного заняття оцінюється у: 3 бали – студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує; 2 бали – студент засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей; 1 бали – студент засвоїв матеріал на репродуктивному рівні (переказування), приймає активну участь у роботі, відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок; 0 балів – студент, який не приймає участь в обговоренні питань на занятті або студент відсутній на занятті.</p> <p><i>Друга складова</i> – екзамен де студент набирає 100 балів. Оцінка за дисципліну «Теорія і методика дитячо-юнацького спорту» складається з поточної успішності та оцінки за екзамен, сума множиться на коефіцієнт 0,5.</p> $\sum R = 0,5(Пу) + 0,5(ЕР)$ <p>(Пу) – підсумковий бал, який включає тестові контрольні роботи, індивідуальне завдання: реферат, виступ з доповіддю, виконання контрольного завдання; (ЕР) – підсумковий бал за екзаменаційну роботу.</p> <p>Студент, який набрав за всі контрольні завдання менше 55 балів, але склав під час сесії на позитивний бал іспит в цьому разі проставляється у відомості фактичну отриману студентом позитивну оцінку за складання екзаменаційної роботи.</p> <p>Студент, який отримав за всі контрольні завдання не менше 55 балів, за його бажанням може бути звільнений від екзаменаційної роботи, а підсумкова оцінка визначається за результатами поточної успішності.</p> <p>Якщо студент до початку сесії має оцінки з модульних та інших контрольних робіт менше 55 балів, але склав під час сесії на позитивний бал екзаменаційну роботу, в цьому разі проставляється фактична позитивна оцінка за складання іспиту, ця ж оцінка дублюється у графі «поточна успішність».</p>
<p>Інформаційне забезпечення</p>	<p>Основна література:</p> <p>1. Волков Л.В. Теорія і методика дитячого та</p>

юнацького спорту / Волков Л.В. К.: Олімпійська література, 2002. 294 с.

2. Сергієнко Л.П. Теорія та методика дитячого і юнацького спорту: підручник / Л.П. Сергієнко. – К.: Кондор-Видавництво, 2016. – 542 с.

3. Сергієнко Л.П. Спортивний відбір: теорія та практика. У 2 кн. Книга 1. Теоретичні основи спортивного відбору / Л.П. Сергієнко. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2009. 672 с.

4. Основи персонального тренування / Під. ред. Р.В. Ерла, Т.Р. Бехля. – К.: Олімпійська література, 2012. 724 с.

5. Платонов В.М. Система підготовки спортсменів у олімпійському спорті. Загальна теорія та її практичні додатки / Платонов В.М. К.: Олімпійська література, 2004. 808 с.

Додаткова література:

1. Волков Л.В. Фізична підготовка школярів / Л.В. Волков. – К.: «Освіта України», 2014. – 216 с.

2. Волков Л.В. Теорія і методика дитячого та юнацького спорту. Підручник /Л.В. Волков. Вид. 2-е, пер. і доп. - К.: Освіта України, 2016. – 464 с.

3. Коханович К. Теоретико-методичні основи комплексного контролю в системі підготовки юних гімнастів: Автореф. дис. ... д-ра наук з фіз. вихов. і спорту: 24.00.01 /Коханович Казімеж. Київ, 2003. 44 с.

4. Присяжнюк С.І. Курс лекцій з фізичного виховання: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / С. І. Присяжнюк, Д. Г. Оленєв.– К.: Видавничий центр НУБіП України, 2015. 420 с.

5. Хорошуха М.Ф. Основи здоров'я юних спортсменів: монографія./ М.Ф. Хорошуха, НПУ ім. М.П. Драгоманова. – К.: НУБіП України, 2014. – 722 с.

6. Посилання на розроблений електронний курс: <http://moodle-new.dgma.donetsk.ua/course/view.php?id=1410>

Розробник:

В.В. Гейтенко к.п.н., старший викладач
кафедри ФВіС

« _____ » _____ 2023 р.

Гарант освітньої програми:

к.н.ф.в.с., доцент

С. О. Черненко

« _____ » _____ 2023 р.

Розглянуто і схвалено
на засіданні кафедри
Протокол № 17 від 02.05.2023 р.
в. о. завідувач кафедри
 С. О. Черненко
« »   2023 р.

Затверджую:
Декан факультету інтегрованих
технологій і обладнання
 О. Г. Гринь
« »   2023 р.